

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoP/4/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818200176
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8818200176.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fil'akovského vo veci starostlivosti súdu o maloletého K., bytom ako matka, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny J..., dieťa matky U..., právne zastúpená Advokátska kancelária Hopferova s.r.o., so sídlom Bajzova 2, 040 01 Košice, IČO: 47 254 220 a otca V., právne zastúpeného JUDr. Jozefom Sabom, advokátom so sídlom Obchodná 187/6, 078 01 Sečovce, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky proti uzneseniu Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P 14/2018-16 zo dňa 25. januára 2018, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol tak, že:

„N a r i a ď u j e toto neodkladné opatrenie:

Do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/14/2018 je otec povinný platiť výživné na maloletého Z. L. F., nar. XX.XX.XXXX vo výške 150 € mesačne k rukám matky, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred, počnúc dňom 25.01.2018.

Do právoplatného skončenia súdneho konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 8P/14/2018 je otec o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletým Z. L. F., nar. XX.XX.XXXX každý párný týždeň v mesiaci od soboty 09.00 hod., kedy si maloleté dieťa prevezme v mieste bydliska matky maloletého od jeho matky, do nedele 18.00 hod., kedy maloleté dieťa jeho matke na tom istom mieste odovzdá.

Vo zvyšnej časti návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia z a m i e t a .“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 324 odsek 1, § 325 odsek 1, § 326 odsek 1, § 328 odsek 1, § 329 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“); § 360 odsek 1, § 366, § 367 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C.m.p.“); § 36 odsek 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

3. Vychádzal zo zistenia, že otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 18.01.2018 domáhal vydania neodkladného opatrenia, ktorým súd zverí mal. Z. do osobnej starostlivosti matky, upraví styk otca s maloletým v zmysle návrhu a otca zaviazne prispievať na výživu maloletého sumou 150 Eur mesačne. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že nie je dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti matky. Je zjavné, že maloleté dieťa sa v súčasnej dobe nachádza v osobnej starostlivosti matky a otec tento stav akceptuje. Uviedol tiež, že maloleté

dieťa nebolo žiadnym predošlým súdnym rozhodnutím zverené výlučne do osobnej starostlivosti otca. Navrhnutú výšku výživného považoval za primeranú, nakoľko ide len o úpravu dočasnú, do doby rozhodnutia súdu vo veci samej. Je nepochybné, že vzťahy medzi rodičmi sú konfliktné a rodičia nie sú schopní dohodnúť sa na úprave styku otca s maloletým dieťaťom a preto považoval za odôvodnené a v záujme maloletého dieťaťa dočasne upraviť styk otca so synom neodkladným opatrením.

4. Proti uzneseniu podala včas odvolanie matka. Navrhla, aby odvolací súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že maloletého zverí do osobnej starostlivosti matky, upraví styk otca s maloletým tak, že otec bude oprávnený sa s maloletým sýkať v F. vo X. vždy dve po sebe nasledujúce soboty od 10.00 hod. do 13.00 hod. za prítomnosti V. U. P. a otca zaviazá prispievať na výživu maloletého sumou 400 Eur mesačne. Uviedla, že už dňa 04.01.2018 podala na Okresnom súde Košice II návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a preto je prítomná prekážka prv začatého konania. Uviedla, že síce je pravda, že maloletý sa nachádza v jej faktickej starostlivosti, no bez autoritatívneho rozhodnutia súdu tento stav nemusí pretrvať. Uviedla, že spoločnú domácnosť musela opustiť pre dlhotrvajúce psychické a fyzické týranie zo strany otca, pričom týranie matky zásadne vplyva aj na samotného maloletého. Uviedla, že vzťah otca s maloletým je pre maloletého kontraproduktívny. Otec sa snaží o izoláciu maloletého. Otec nemá zábrany, aby pred maloletým vulgárne nadával. Maloletý vníma správanie otca, ktoré následne napodobňuje. V prípade styku otca s maloletým je dieťa vystavené závažnému nebezpečenstvu predovšetkým po psychickej stránke, a preto by mal styk otca s maloletým prebiehať v neutrálnom prostredí za prítomnosti neutrálnej osoby. Určenú vyživovaciu povinnosť považuje za nedostatočnú.

5. Otec sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

6. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na odvolanie podľa § 34 C.s.p. preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, konanie ktoré mu predchádzalo ako aj vyjadrenia účastníkov konania v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 C.s.p. a nasl. a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

7. Súd prvej inštancie mal dostatočným spôsobom osvedčené okolnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu otca, skutkový stav zistený v primeranom rozsahu, vec správne právne posúdil a správne vo veci rozhodol.

8. Odvolací súd sa v celom rozsahu so závermi súdu prvej inštancie stotožňuje, na tieto poukazuje.

9. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletého Z. od januára 2018 nežijú v spoločnej domácnosti. Mal. Z. žije s matkou u jej rodičov.

10. Podľa ustanovenia § 36 odsek 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

11. Podľa ustanovenia § 325 odsek 1 C.s.p., neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa ustanovenia § 326 odsek 1 C.s.p., v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

13. Podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej (aj keď v určitých prípadoch len dočasnej úpravy právnych pomerov) by bolo právo účastníka ohrozené.

14. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že v rámci konania o nariadenie neodkladného opatrenia je rozsah „dokazovania“ (osvedčovanie) podstatne zúžený. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité

pre rozhodovanie o návrhu na neodkladné opatrenie. Výsledkom takéhoto postupu je to, že osvedčované skutočnosti sa súdu, so zreteľom na všetky okolnosti prípadu, javia pravdepodobné. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo 104/2010, 2Cdo 105/2010)

15. Pri nariadovaní neodkladného opatrenia musia byť osvedčené okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto opatrenie. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia. Preukázanie alebo aspoň osvedčenie skutočností odôvodňujúcich nariadenie neodkladného opatrenia sa posudzuje tak podľa obsahu návrhu, pripojených listín a skutkových okolností z nich vyplývajúcich, ale aj dôvodnosti návrhu z hľadiska právneho posúdenia veci. Účelom neodkladného opatrenia je totiž rýchle a pružné riešenie tej situácie, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. (Pozri Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2MCdo 3/2010)

16. Opodstatnenosť nariadenia predbežného opatrenia vo vzťahu k maloletému dieťaťu je daná najmä vtedy, ak riešenie situácie dieťaťa neznesie odklad. Dôvodom pre nariadenie neodkladného opatrenia môže byť (okrem toho, že je obava, že exekúcia bude ohrozená) len, že je potrebné bezodkladne upraviť pomery.

17. Z obsahu spisu vyplýva, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Vzťah medzi rodičmi možno označiť za konfliktný, čo súvisí so správaním sa otca voči matke (voči otcovi bolo začaté trestné stíhanie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby). Napriek uvedenej skutočnosti však podľa názoru odvolacieho súdu neboli splnené podmienky na rozhodnutie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky formou neodkladného opatrenia.

18. Z obsahu spisu vyplýva, že maloletý Z. sa nachádza vo faktickej starostlivosti matky. Samotný otec súhlasil so zverením maloletého do osobnej starostlivosti matky (resp. uvedené dokonca navrhol), teda zo zisteného skutočného stavu nevyplýva, žeby táto skutočnosť bola v konaní sporná. Preto treba prisvedčiť prvoinštančnému súdu v tom smere, že v konaní neboli splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril mal. Z. do osobnej starostlivosti matky. V konaní nebola ani len osvedčená naliehavosť takéhoto rozhodnutia, či skutočnosť, žeby prípadné nevydanie takéhoto rozhodnutia bolo spôsobilé prívodiť ujmu maloletému.

19. Právo na styk rodiča s dieťaťom je jedným z najdôležitejších práv rodiča, ktorému dieťa nie je zverené do osobnej starostlivosti.

20. Úloha oboch rodičov v živote maloletého dieťaťa je nezastupiteľná a odvolací súd nepochybuje, že by tomu bolo inak v predmetnej právnej veci. V záujme dieťaťa je nepochybne to, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že i ten druhý rodič je dobrým rodičom. Starostlivosť a výchova o maloleté dieťa predpokladá zabezpečenie nie len materiálnych, ale i nemateriálnych podmienok, ktoré umožňujú rozvíjanie osobnosti maloletého dieťaťa. V procese socializácie maloletého dieťaťa je v zásade nevyhnutná účasť oboch rodičov.

21. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochýb nezastupiteľné miesto.

22. Neodkladné opatrenie v takom rozsahu, ako ho navrhla matka, by podstatne zúžilo práva otca na styk s maloletým synom.

23. Po rozpade rodiny s maloletými deťmi nielen etika príbuzenských vzťahov, ale aj zákon zaväzuje deti k povinnosti svojich rodičov ctíť a rešpektovať, kým rodičovská zodpovednosť (za riadnu výchovu detí) je prikázaná obojom rodičom; preto takisto, pokiaľ nie sú zistené také skutočnosti, ktoré by viedli k pozastaveniu výkonu rodičovskej zodpovednosti, nie je - ani pri plnom rešpektovaní práv samých maloletých - zákonného, o to menej ústavného právneho dôvodu na to, aby rodičovi, v ktorého priamej starostlivosti maloleté dieťa nie je, bol styk s ním zakázaný, resp. neprimerane obmedzený. (Pozri nálež Ústavného súdu ČR z 24. septembra 1998, sp. zn. III. ÚS 125/98)

24. Odvolací súd má za to, že v konaní nebolo zistené, žeby maloletý Z. nebol v bezpečí, pri realizácii styku s otcom bez prítomnosti inej osoby. Takéto obmedzenie podstatne mení rodičovské práva a

povinnosti. Ak súd rozhoduje o úprave styku rodičov s dieťaťom, musí zohľadniť tú skutočnosť, že obidvaja rodičia majú právo na osobnú starostlivosť o dieťa zásadne v rovnakej miere, tomu zodpovedá aj právo dieťaťa na starostlivosť obidvoch rodičov. Ak sa dieťa do konečného rozhodnutia vo veci samej bude fakticky nachádzať u jedného z rodičov, potom by malo byť dieťaťu umožnené stykať sa s druhým rodičom v takej miere, aby bola táto zásada čo najviac naplnená.

25. Napriek nepriaznivému vzťahu rodičov maloletého, daným neodkladným opatrením sa chránia predovšetkým práva mal. Z.. Napriek zúženému procesu dokazovania pri rozhodovaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (kedy sa v zásade vychádza len z tvrdení jednej zo strán) má odvolací súd za to, že v danom prípade rozhodol súd prvej inštancie o rozsahu styku otca s mal. Z. správne.

26. Čo sa týka odvolacej námietky matky týkajúcej sa výšky určeného výživného k tomu odvolací súd uvádza, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je proces dokazovania zúžený. V danom prípade ide o rozhodnutie dočasného charakter, teda výška výživného sa v konečnom rozhodnutí vo veci samej môže (vzhľadom na skutočne zistený stav vecí) líšiť. Okolnosti zistené v tomto konaní neosvedčili potrebu vyššej výšky výživného, než bola určená napadnutým uznesením.

27. Majúc na zreteli vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd s osvojením si dôvodov, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia v zmysle ustanovenia § 387 odsek 1 a 2 C.s.p. ako vecne správne potvrdil.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 C.s.p. v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).